

Motion till riksdagen

1986/87:Jo256

Arne Svensson och Ingrid Hemmingsson (m)

En genbank för husdjur

I slutet av 1970-talet tillsattes en utredning med uppgift att kartlägga behovet av ett bevarande av genetiskt material hos husdjuren.

Utredningen överlämnade i maj 1980 sitt betänkande till jordbruksdepartementet som samma år överlämnade densamma till lantbruksstyrelsen för beaktande.

I betänkandet konstaterades att det finns ett stort behov av åtgärder för att bevara ett antal äldre raser och populationer av husdjur. Av de rekommendationer som denna utredning framförde har endast en åtgärdats. Förslaget om inrättande av en genbanksnämnd under lantbruksstyrelsen ledde till att en sådan inrättades i maj 1984. För dess arbete fick 3 000 kr. ur styrelsens ordinarie anslag utnyttjas. Anslaget har för närvarande höjts till 5 000 kr.

Nordiska ministerrådet avsatte 1979 medel för en arbetsgrupp för bevarandet av genetisk variation hos husdjur. Ett sekretariat har därefter upprättats i Norge, där ett arbete har påbörjats för att inrätta en nordisk databank rörande genresurserna på husdjurens område i de nordiska länderna samt formerna för olika genbanker i resp. land. Arbetet med databanken förutsätter att ett genbanksarbete bedrivs nationellt i de olika länderna. Arbetsgruppens budget för 1987 omfattar 245 000 Dkr.

I övriga nordiska länder har budgetmedel anslagits för verksamheten vid resp. lands genbanksnämnd.

I Finland har 80 000 FIM reserverats i statsbudgetförslaget för 1986 för att täcka driftskostnaderna för genbanksnämnden. Lantbruksministeriet har dessutom föreslagit att lönekostnaderna för en husdjursgenetiker med uppgift att samordna verksamheten måtte bestridas av kommittémedel.

I Danmark har 50 000 Dkr anslagits för genbanksnämndens initiala verksamhet. Nämnden har utarbetat planer och budget för den fortsatta verksamheten. Staten har köpt Damgården på Lyø, denna gård utnyttjas av "Selskabet for bevaring av ældre danske, truede husdyrracer".

I Norge har 40 000 Nkr beviljats för genbanksnämndens verksamhet 1986. Fyra ledamöter och en sekreterare har utsetts. Sedan 1973 finns statens genbank för fjörfe, som leds av Landsrådet för fjörfeavel. I Lötens kommun planeras ett husdjursmuseum för hotade raser. Husdjursmuséet föreslås bli inordnat under Lantbruksmuséet, där två tjänster inom området är inrättade. Miljödepartementet har även avsatt 14 000 kr. för inventering av hotade nötk- och getraser. Island är i detta sammanhang speciellt eftersom samtliga husdjur är inhemska och kan sägas utgöra en genbank för Island.

Det är i detta sammanhang närmast genant att redovisa 5 000 kr. för

genbanksarbetet i Sverige.

Djurförädlingen har under det senaste århundradet förändrat det genetiska material som djuruppfödarna använder på detta drastiska sätt. I samband med detta är de genetiska resurser som utgörs av äldre husdjursraser på väg att försvinna. Detta förhållande utgör ett allvarligt hot mot de värden som finns i ett bevarande av dessa genetiska tillgångar.

För varje år som går ökar risken för att ytterligare värdefulla genetiska tillgångar hos våra husdjursarter tunnas ut och försvinner, vilket gör att omedelbara åtgärder är nödvändiga för att rädda vad som räddas kan.

Det är därför nödvändigt att ett svenskt genbanksarbete på husdjurssidan kommer till stånd och att medel för detta ändamål ställs till lantbruksstyrelsens förfogande.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer vi

att riksdagen beslutar om ett tilläggsanslag på 50 000 kr. under nionde huvudtiteln B1 att ställas till lantbruksstyrelsens förfogande att användas till inrättande av en genbank för husdjur.

Stockholm den 27 januari 1987

Arne Svensson (m)

Ingrid Hemmingsson (m)